

et nyt parti via løsgængere i Folketinget (som i FF's tilfælde) ikke mere fritog et parti for at indsamle det nødvendige antal underskrifter. Den anden – interessante – virkning var, at partiets dannelse var en forløber for det opbrud, der prægede dansk politik i 60'erne og 70'erne, og som nåede højdepunktet med jordskredsvalget i 1973.

Nordendorf Olson har skrevet en lille fin – og perspektivrig bog.

Peter Sørensen

Elisabeth Riber Christensen & John Pedersen: *Bibliografi over dansk-amerikansk udvandrerhistorie. Den danske udvandring til USA fra 1840 til 1920 og den dansk-amerikanske historie til 1983*. Udvandrerarkivets skriftserie: Udvandrerhistoriske studier nr. 1. (Aalborg Universitetsforlag, 1986). xiv + 243 s. Kr. 80,- (medlemspris)/kr. 120,-.

Bibliografien fortegner 2295 titler på bøger, tidsskriftsartikler og specialer om emnet og giver desuden en oversigt over relevante seriepublikationer og vigtige arkiver, museer og biblioteker.

Selve bibliografien er ukommenteret; men udgiverne har haft til hensigt at forsyne alle de selvstændige publikationer med mindst én signatur, der skal give brugeren anvisning på, hvor skriftet findes. Det er egentlig unødvendigt at angive, at danske bøger findes på Statsbiblioteket eller Det kongelige Bibliotek, når der eksisterer tvangsaflevering, men det sparer så et opslag i kartotekerne. I øvrigt er hensigten ikke gennemført; det gælder specielt for specialer, hvor det måske havde været mest nødvendigt at oplyse, hvor de kan findes.

På samme måde må man konstatere, at hensigten med at angive, hvor seriepublikationer findes, og i hvilket omfang, ikke er fulgt konsekvent. Den

afsluttende gennemgang af institutioner skal tjene som indgangsnøgle til vigtige arkivgrupper, og det må siges at være yderst brugervenligt, når man ikke har ønsket at lade henvisninger til arkivalier indgå i den systematiske del.

Indgangsapparatet består af en fyldig indholdsfortegnelse med mange underinddelinger og et forfatterregister, hvor der desværre er sparet for meget på pladsen. Efter forfatterregistret følger en oversigt over benyttede hjælpemidler, hvor *Dansk historisk bibliografi 1943-47* er gledet ud (glemt?), og hvor *Dansk tidsskrift index* ikke har fået skiftet navn til *Dansk artikel index*.

Men det er petitesser; bibliografien står under alle omstændigheder som en grundig og uundværlig bibliografi for alle, der er interesserede i den danske udvandring til USA og dansk-amerikanernes historie.

Tove Elklit

Lykke Andersen og Karen Borglykke: *Bibliografi over danske »Stater« 1913-1981*. (Danmarks Biblioteksskole, 1985). 183 s., 97,60 kr.

Det er efterhånden ikke så få nyttige bibliografier, der er udarbejdet som hovedopgaver af studerende ved Biblioteksskolen; den her foreliggende er yderligere en af de mest spændende. Det er jo således, at næsten ethvert forskningsemne i historie kræver personalhistoriske kilder, og hvem kan f.eks. vide, at Vendsyssel Årbog 1916 har en fortegnelse over vendsysselske skudehandlere?

Bibliografien består af næsten 1.000 numre, og den er bygget op på en overskuelig måde. Foruden en specificeret indholdsfortegnelse har den omfattende registre, der letter arbejdet med den. Denne bog fortjener stor udbredelse.

Ib Gejl